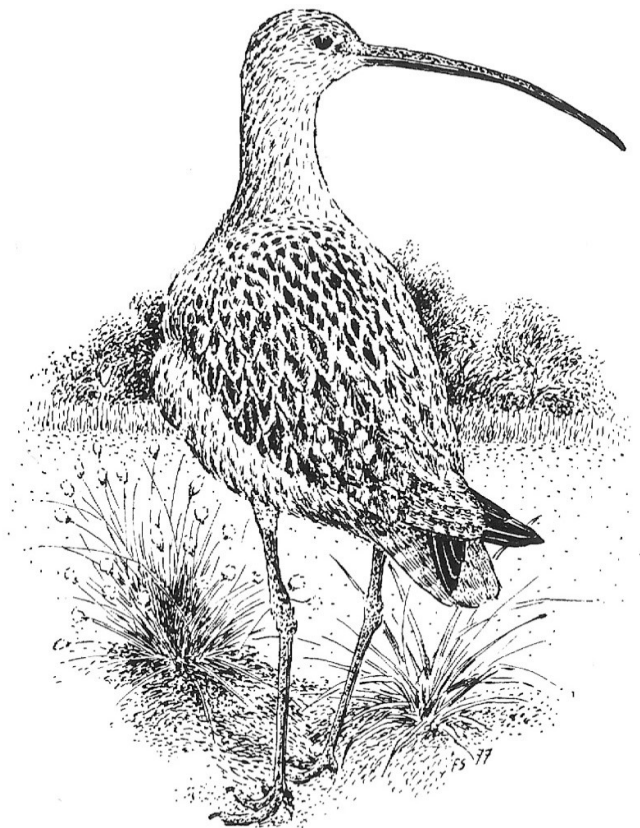

Jaarverslag 2018

Werkgroep Avifauna Drenthe

januari 2019

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
2 DOELSTELLING WAD	1
3 WAD-ORGANISATIE	2
3.1 Medewerkers en donateurs	2
3.2 Bestuursamenstelling	2
3.3 Financiën	3
4 BESTUURSACTIVITEITEN	4
4.1 Bestuursvergaderingen	4
5 WAD- EN SOVON PROJECTEN	5
5.1 WAD-projecten	5
5.2 SOVON-projecten	5
5.2.1 Ganzen & Zwanen	5
5.2.2 Midwintertelling	6
5.2.3 Landelijk soortenonderzoek broedvogels	6
5.2.4 Kolonievogels	6
5.3 Activiteiten	8
5.4 WAD-Website (www.avifaunadrenthe.nl)	8
6 PUBLICATIES	9
6.1 WAD-nieuwsbrief	9
6.2 Drentse Vogels	9
6.3 Drentse Vogelpries	9

1 INLEIDING

In dit jaarverslag zijn voor 2018 de belangrijkste activiteiten van de WAD beschreven. Het verslag is met name bedoeld voor donateurs, tellers, samenwerkingspartners en financiers van onze activiteiten.

In het jaarverslag wordt ingegaan op de doelstelling, de bestuursorganisatie, activiteiten, overleg & samenwerking, onderzoek, WAD-avonden en voorlichting en onze publicaties.

2 DOELSTELLING WAD

De Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe is op 28 juni 1977 opgericht en heeft sindsdien gewerkt volgens de volgende doelstellingen:

1. Organiseren en stimuleren van ornithologisch veldonderzoek voor wetenschappelijke doeleinden en ten dienste van vogel- en natuurbescherming en milieubeheer, speciaal in de provincie Drenthe.
2. De resultaten van het onderzoekswerk vastleggen in publicaties.

Hiermee is de WAD vooral gericht op vogelonderzoek en minder op beschermingswerk. Dankzij het werk van de WAD kunnen uiteraard wel adviezen worden gegeven, die bij vogel- en natuurbescherming van toepassing zijn. Onderzoek wordt uitgevoerd in nauw overleg met SOVON Vogelonderzoek Nederland (hierna te noemen SOVON), de overkoepelende organisatie voor vogelonderzoek in Nederland. Naast participatie in landelijke projecten organiseert en stimuleert de WAD ook eigen 'Drentse' tellingen. De WAD stelt vogelaars in de gelegenheid om in het periodiek *Drentse Vogels* verslag te doen van hun onderzoek.

3 WAD-ORGANISATIE

Sinds de oprichting in juni 1977 drijft de WAD op de vrijwillige inzet van bestuursleden en medewerkers (tellers) en de giften van donateurs. Dankzij hun inzet heeft het vogelonderzoek in de provincie Drenthe een hoge vlucht genomen. De WAD werkt tevens als districtsraad voor Drenthe van SOVON en heeft met twee vertegenwoordigers zitting in de SOVON-ledenraad. Het werk van de WAD is financieel mogelijk door donaties en door een waarderingssubsidie van de Provincie Drenthe.

3.1 Medewerkers en donateurs

Eind 2018 werd de WAD door 155 donateurs (peildatum 31 december 2018) ondersteund. Hieronder waren 12 organisaties. De WAD heeft geen medewerkers in dienst. De bestuursleden krijgen geen vergoeding voor de werkzaamheden, die zij voor de WAD verrichten, anders dan ter vergoeding van daadwerkelijk gemaakte onkosten.

3.2 Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling is weergegeven in onderstaand overzicht.

Tabel 2.1: bestuurssamenstelling en projectcoördinatoren van de Stichting WAD

Bestuurssamenstelling	
Ben van Os	Voorzitter
Joop Kramer	Secretaris Redactie WAD-nieuwsbrief Lid Ledenraad Sovon
Hans Olk	Bestuurslid Projectcoördinator
Eelke Schoppers	Penningmeester Lid Ledenraad Sovon Projectcoördinator
Harold Steendam	Bestuurslid Projectcoördinator
Ben van Os	Bestuurslid bestuurslid Sovon
Projectcoördinatoren	
Harold Steendam	Coördinator midwinter watervogeltelling /ganzen- en zwanentelling
Sjoerd Boonstra	Coördinator WAD januaritelling webmaster
Bert Dijkstra	Eindredacteur Drentse Vogels
Eelke Schoppers	Coördinator Drentse vogel van het jaar 2017/2018

3.3 Financiën

Dit verslag bevat als bijlage een financieel overzicht van het afgelopen jaar. Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk al is genoemd, is het werk van de WAD mogelijk door subsidies en donaties. Jaarlijks ontvangt de WAD een waarderingssubsidie van de provincie Drenthe. Verkoop van Drentse Vogels aan niet-donateurs brengt elk jaar een gering bedrag op.

De uitgaven hebben vooral betrekking op Drentse Vogels, de portokosten hiervoor en het organiseren van de Drentse Vogelaarsdag, respectievelijk de WAD-avond.

Sinds 2016 heeft WAD een ANBI-status. Dat betekent dat donaties of giften in belastingaangifte kan worden afgetrokken onder de post schenkingen. Ook een gift uit een erfenis blijft vrij van successierecht.

Voor de volledigheid (en ten behoeve van de ANBI status) zijn hierna de benodigde gegevens van de WAD opgenomen.

ANBI-gegevens

Naam instelling:

Stichting Werkgroep Avifauna Drenthe

RSIN/fiscaal nummer: 816648682

Postadres: Doevenkamp 32, 9401 MD Assen

4 BESTUURSACTIVITEITEN

4.1 Bestuursvergaderingen

In 2018 heeft het WAD-bestuur driemaal vergaderd. Dit betrof drie reguliere bestuursvergaderingen en één werkvergadering van bestuur met met de redactie van Drentse Vogels. Hieronder zijn puntsgewijs de onderwerpen weergegeven die op de agenda hebben gestaan.

- Vaststellen van de jaarrekening 2018 en begroting 2019;
- Jaarverslag 2017;
- Overige bestuurszaken
- Voortgang van diverse WAD- en SOVON-projecten
- Overleg redactie Drentse Vogels m.b.t. nieuwe editie
- Voorbereiden en organiseren WAD Vogelaarsdag 2018
- Tweemaal WAD-nieuws en website
- Digitaliseren van het archief met vogelwaarnemingen

5 WAD- EN SOVON PROJECTEN

Bij het beschrijven van de onderzoeksprojecten is een splitsing gemaakt tussen WAD- en SOVON-projecten.

5.1 WAD-projecten

In 2005 zijn wijzigingen aangebracht in de januaritelling om meer informatie over vogels en hun winterbiotoop te verkrijgen. Jaarlijks wordt deze telling door tientallen vogelaars verspreid over de hele provincie uitgevoerd. Deze telling wordt door de WAD gecoördineerd. Voor het invoeren van de gegevens wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten die Sovon hiervoor biedt. Nagenoeg alle tellers voeren de telgegevens ondertussen digitaal in. De deelnemende vogelaars worden regelmatig geïnformeerd over de uitvoering en resultaten van de telling middels een nieuwsbrief. In de WAD-Nieuwsbrief wordt jaarlijks verslag gedaan over deze telling.

Projectcoördinator: Sjoerd Boonstra

5.1.4. Drentse Vogel van het Jaar (middelste bonte specht)

In 2017 werden over de gehele provincie middelste bonte spechten in kaart gebracht. Deze telling naar de middelste bonte specht werd in 2018 verder doorgezet. Tussentijdse resultaten zijn in de nieuwsbrief gepubliceerd. Het eindresultaat in de Drentse Vogels 33.

Projectcoördinator: Eelke. Schoppers

5.1.2. Klapekstertellingen

In samenwerking met waarneming.nl en SOVON Vogelonderzoek Nederland wordt jaarlijks extra aandacht gegeven aan de Klapekster. Het jaarlijks terugkerende doel is een aantalsschatting te kunnen geven van het aantal overwinterende Klapeksters in Nederland. Door middel van twee (landelijke) tellingen en aan de hand van het verzamelen van zoveel mogelijk waarnemingen wordt gepoogd het overzicht zo compleet mogelijk te maken. De telling vindt nu vooral plaats via SOVON en waarneming.nl. De WAD stimuleert deelname in Drenthe. Mede dankzij de landelijke aandacht en onze oproepen in WAD-nieuwsbrieven, worden waarnemingen vrij consequent doorgegeven.

Projectcoördinator: H. Olk

5.2 SOVON-projecten

5.2.1 Ganzen & Zwanen

De ganzen- en zwanentellingen zijn onderdeel van de watervogeltellingen en worden landelijk gecoördineerd door Sovon. Watervogeltellingen kennen een traditie die tientallen jaren teruggaat. Vanaf seizoen 1992/93 is de landelijke coördinatie onder-ge-bracht bij Sovon. De tellingen maken deel uit van het Netwerk Ecologische

Monitoring (NEM), het stelsel van natuurmeetnetten van de overheid. Bij de aansturing van tellers en het verzorgen van contacten tussen de regio en het Sovon-kantoor vormen regiocoördinatoren een belangrijke schakel. De WAD is al sinds het prille begin regiocoördinator voor de provincie Drenthe.

In Drenthe waren in het seizoen 2017/18 28 tellers actief, waaronder ook enkele 'oppervlaktevreterers'. De belangrijkste pleisterplaatsen worden al jaren geteld. In de periode september tot en met maart wordt maandelijks (steeds halverwege de maand) een telling georganiseerd. In totaal werden 91 telgebieden met een gezamenlijke oppervlakte van ruim 151.000 hectare geteld. Dat is ongeveer 56% van de totale oppervlakte van de provincie. In enkele monitoringsgebieden (Bargerveen, Dwingelderveld, Esmeer en Leekstermeer) zijn naast ganzen en zwanen ook andere watervogels geteld. De tellers hebben voorafgaand aan iedere telling een provinciale nieuwsbrief ontvangen met een update van de getelde maandtotalen. De resultaten van het seizoen zijn verschenen in de WAD-nieuwsbrief van december 2018.

Coördinator: H. Steendam

5.2.2 Midwintertelling

De Midwintertelling is onderdeel van de watervogeltelling en wordt landelijk gecoördineerd door Sovon. De tellingen maken deel uit van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), het stelsel van natuurmeetnetten van de overheid. De WAD is regiocoördinator voor de tellingen in de provincie Drenthe. De Midwintertelling vindt eenmaal per jaar plaats halverwege de maand januari en valt samen met de maandelijkse watervogeltelling en de ganzen- en zwanentelling. De Midwintertelling viel in 2018 in het weekend van 13/14 januari. Tijdens de Midwintertelling worden in principe alle watervogels geteld. In januari 1994 is een groot aantal Drentse watervogelgebieden toegevoegd om de Drentse situatie beter in beeld te brengen. In 2018 waren 225 telgebieden geclaimd. Helaas konden (vaak vanwege ziekte) niet alle geclaimde telgebieden worden geteld. In totaal werden 159 gebieden wel geteld. Een kort verslag van de telling is gepubliceerd in de WAD nieuwsbrief van april 2018.

Coördinator: H. Steendam

5.2.3 Landelijk soortenonderzoek broedvogels

De coördinatie van het Landelijk Soortonderzoek Broedvogels was in 2018 geheel in handen van SOVON. Districtscoördinatoren voor Drenthe vanuit SOVON zijn Arend-Jan van Dijk & Bert Dijkstra.

5.2.4 Kolonievogels

Het jaarlijks tellen van kolonievogels is een vast onderdeel van het landelijke LSB-onderzoek. De coördinatie was in 2018 geheel in handen van SOVON. Districtscoördinatoren voor Drenthe vanuit SOVON zijn Arend-Jan van Dijk & Bert Dijkstra.

5.3 Activiteiten

In 2018 vond als bijzondere activiteit door het bestuur plaats: de Drentse Vogelaarsdag in de Onlanden in samenwerking met Natuurmonumenten en Stichting de Onlanden

Het programma bestond uit:

- 09:15 Ontvangst
- 10:00 Opening
- 10:15 Presentatie over het gebied door Jacob de Bruin
- 10:45 Koffiepauze
- 11:00 Broedvogels in De Onlanden, door Wim van Boekel
- 11:30 Presentatie: Lepelaar in De Onlanden, door Rene Oosterhuis
- 12:00 Lunchpauze
- 13:00 Excursieprogramma

Er was een goede opkomst, van ruim 95 belangstellenden.

5.4 WAD-Website (www.avifaunadrenthe.nl)

De site is een goed communicatiemiddel naar de achterban maar ook naar anderen die minder bekend zijn met de WAD. Verder wordt de site naast de nieuwsbrief gebruikt om tellers te werven voor de lopende projecten.

Met de site worden de volgende doelstellingen nagestreefd:

1. De site is gemakkelijk toegankelijk. Zowel een willekeurige bezoeker als de fervente vogelaar moet daar informatie kunnen vinden (informatief en educatief);
2. De site vormt een visitekaartje voor de natuur in Drenthe in het algemeen en van de daar voorkomende vogels in het bijzonder;
3. De site is interactief van karakter. Naast informatie en nieuws moeten bezoekers ook zelf de gelegenheid hebben om informatie aan te leveren (nieuws, vergaderkalender, excursies) dan wel toe te voegen (waarnemingen, telgegevens).

Bezoekersaantallen: Gemiddeld ligt in 2018 het aantal bezoekers per dag op ongeveer 43. In onderstaand overzicht is dit weergegeven.

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
2015		111	1.428	1.244	1.129	1.107	1.098	897	1.349	1.149	1.020	984	11.516
2016	1.469	1.634	1.447	1.352	1.614	1.309	1.102	1.136	1.111	1.189	1.372	1.213	15.948
2017	1.332	1.246	1.210	1.259	1.291	1.123	1.023	931	922	1.255	1.796	1.475	14.863
2018	1.413	1.353	1.660	1.435	1.553	1.192	1.146	1.098	1.099	1.223	1.195	607	14.974

6 PUBLICATIES

6.1 WAD-nieuwsbrief

In april en december 2018 verschenen WAD-nieuwsbrieven. In de nieuwsbrieven werden resultaten van tellingen teruggekoppeld naar de achterban zoals bijvoorbeeld de resultaten van watervogel- en wintertelling en de resultaten van Ganzen en Zwanen in Drenthe. Maar ook met bestuursmededelingen, informatie en overige zaken werd de nieuwsbrief gevuld.

6.2 Drentse Vogels

Het tijdschrift *Drentse vogels* verschijnt jaarlijks. De redactie bestaat uit Willem van Manen, Arend van Dijk, Rob Bijlsma en Bert Dijkstra (eindredacteur). De uitgave van Drentse Vogels 32 (2018) verschijnt in 2019.

6.3 Drentse Vogelprijs

De Drentse Vogelprijs wordt uitgereikt aan mensen die binnen de provincie een substantiële bijdrage aan vogelonderzoek hebben geleverd. In 2018 is deze prijs niet uitgereikt.

BIJLAGE 1

WAD Werkgroep Avifauna Drenthe

Financieel verslag 2018

Ontvangsten

	<u>Begroting</u>	<u>Exploit.</u>
	<u>2018</u>	<u>2018</u>
Verkopen Drentse Vogels etc.	150	181
Donaties	2.200	1.163
Subsidie structureel	1.500	1.500
Subsidie WAD-avond of dag	0	750
Ontv. rente	20	10
Diversen	0	0

Uitgaven

	<u>Begroting</u>	<u>Exploit.</u>
	<u>2018</u>	<u>2018</u>
Kosten Drentse Vogels	3.000	3.900
Kopieën	0	0
Bankkosten	130	129
Contributies	25	25
Kosten WAD-avond	0	0
Kosten bestuur	0	0
KostenVogelaarsdag	600	2.045
Website	41	41

Nadelig exploitatiesaldo

2.535

Voordelig exploitatiesaldo

74

3.870 6.140

3.870 6.140

De exploitatie valt negatief uit doordat met name de kosten van de vogelaarsdag veel hoger zijn dan begroot. Dit nadelig exploitatiesaldo is opgevangen vanuit de algemene reserves.